

ТҮСІНІК ХАТ

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1. Күнгізбелік-тақырыптық жоспар (ары қарай – КТЖ) 10 сыныптың Алғашқы әскери және технологиялық дайындық пәніне арналған.
 2. КТЖ Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамызындағы №348 бұйрығымен бекітілген жалпы орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының 4-қосымшасының 23-тармағының 8-тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығымен бекітілген Жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін пәндерінің» үлгілік оқу бағдарламалары (2019 жылғы 7 наурыздағы № 105 және 2020 жылғы 27 қарашадағы № 496с бұйрықпен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген) және аталған үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар негізінде әзірленді.
 3. КТЖ әзірлеуде Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 13 тамыздағы №345 бұйрығымен бекітілген «Коронавирустық инфекцияның таралуына байланысты шектеу шаралары кезінде білім беру ұйымдарында оқу процесін жүзеге асыру жөніндегі әдістемелік ұсынымдары» және 2021-2022 оқу жылында Қазақстан Республикасының білім беру ұйымдарында оқу процесін ұйымдастырудың ерекшеліктері туралы (2021 жылғы 13 мамырдағы №5 хаттамасы) әдістемелік нұсқау хаты ескерілді.
 4. КТЖ Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамызындағы №348 бұйрығымен бекітілген жалпы орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының 4-қосымшасының 23-тармағының 8-тармақшасына сәйкес 2022-2023 оқу жылының басталуын, ұзақтығын және каникул кезеңдерін айқындау туралы» негізінде оқу тоқсандарына бөлінді.
 5. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімшелер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу дербес анықталды.
 6. Сабак кестесіне байланысты тоқсандық сағаттар санында өзгерістер болған жағдайда КТЖ-да «Ескерту» бөлімінде түсіндірме жазба қалдырылады.
- 2. «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» ОҚУ ПӘНІНІҢ МАЗМҰНЫН ҰЙЫМДАСТЫРУ**
1. «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» оқу пәні бойынша 10–сыныпта оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі – аптасына 1 сағат, оқу жылына 36 сағатты құрайды.
 2. Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы №500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспары» (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген) негізінде бекітілген «2022-2023 оқу жылына арналған мектептің оқу жұмыс жоспарына» сай анықталды.
 3. ҚР білім беру ұйымдарында алғашқы әскери және технологиялық дайындықты жастарға ұйымдастыру және өткізу үшін төменде көрсетілген құжаттар негіз болып табылады:
 - 1) «Әскери қызмет және әскери қызметшілердің мәртебесі туралы» ҚР 2012 жылғы 16 ақпандағы Заңы;
 - 2) «Бастапқы әскери дайындық қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің 2017 жылғы 12 шілдедегі № 347 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 15725 болып тіркелген); Алғашқы әскери және технологиялық дайындық меншік түрі мен ведомстволық бағыныстылығына қарамастан, барлық типтегі жалпы білім беретін мектептерде әскерге шақырылуға дейінгі және әскерге шақырылу жасындағы білім алушы жастардың міндетті оқытылатын пәні болып табылады.

Алғашқы әскери және технологиялық дайындық меншік түрі мен ведомстволық бағыныстылығына қарамастан, барлық типтегі жалпы білім беретін мектептерде әскерге шақырылуға дейінгі және әскерге шақырылу жасындағы білім алушы жастардың міндетті оқытылатын пәні болып табылады.

4. ҚР жалпы білім беретін мектебінің 10-11-сыныптарына арналған «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәнін оқыту ҚР БҒМ 2020 жылғы «21» сәуірдегі № 154 бұйрығына қосымша, ҚР Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығына 425-қосымшамен бекітілген жанартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (жаратылыстану-математикалық бағыттағы, қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы) арқылы жүзеге асырылады.

5. «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» оқу пәні бойынша 10-сыныптың базалық білім мазмұны төмендегідей:

3.1. Саптық дайындық

3.2. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері мемлекеттік әскери қауіпсіздік негіздері

3.3. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің басқа әскерлерімен әскери құрылымдарының жалпы әскери жарғылары

3.4. Тактикалық дайындық

3.5. Атыс дайындығы

3.6. Әскери робот техникасының негіздері

3.7. Өмір қауіпсіздігі және ақпараттық технология негіздері

3.8. Әскери топография

6. «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәнін оқыту мақсаты – Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінде қызмет ету туралы түсінігін әскери іс негіздері бойынша оқушылардың білімдерін қалыптастыру, оқушылардың өмірлік қабілеттері мен дағдыларының дамуын қалыптастыруға ықпал ету.

Оқу міндеттері:

6.1. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінде қызмет ету үшін алғашқы әскери және технологиялық дайындықтың теориялық тиянақты білімдері негізінде, практикалық дағдыларды менгере алатындай жағдайда даярлау.

6.2. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерін оқыту міндеттерінің қызметі туралы біртұтас түсінігінің өзара үйлесімді жүйесін қалыптастыру.

3. ҚОЛДАНЫЛАТЫН ОҚУЛЫҚТАР МЕН ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕШЕНДЕР

1. «Оқулықтардың, оқу-әдістемелік кешендердің, құралдардың және басқа да қосымша әдебиеттердің, оның ішінде электрондық жеткізгіштегілерінің тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 22 мамырдағы №216 бұйрығымен бекітілген оқу басылымдары негізінде 10 сыныптағы «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәні бойынша қолданылатын оқулықтар мен оқу-әдістемелік кешендер:

- «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық», 10–сынып, А.Н. Рыспаев, Е.Б. Асылбеков, Н.Т. Асилов, А.И. Рихтер, А.М. Ерекешов, А.С. Усербаев, Ж.А. Саткулов, С.К. Куптилова, С.А. Алимкулов Көкшетау, «Келешек 2030» ЖШС-2019 жыл.
- Әдістемелік құрал, 10–сынып, А.С. Усербаев, Ж.А. Саткулов, С.К. Куптилова, С.А. Алимкулов «Келешек 2030» ЖШС-2019 жыл.

10 сынып - 34 сағат

Ректiк №	Сабақтың реттiк №	Тараулардың атауы, бөлінген сабақ тақырыптары	Күнi, айы			Үлге тапсырма	Сабақтың түрi	Пәнаралық байланыс	Көрнекiлiк құралдар
			А	Ә	Б				
Кіріспе – 1 сағат									
1	1	Білім алушылардың алғашқы әскери және технологиялық дайындықтарының мақсаты, міндеттері және мазмұны.	01.09	06.09	02.09	7-11 бет	Теория	Құқық негіздері	ҚР Конституциясы АӘТД оқулығы
5-бөлім. Саптық дайындық – 2 сағат									
2	1	Сап және оның элементтері. Саптық тұрыс.	08.09	13.09	09.09	№1, 93-100 бет	Тәжірибе	Дене шынықтыру	Саптық алаң
3	2	Бір орында орындалатын бұрылулар. Саптық және жорықтық адыммен қозғалу.	15.09	20.09	16.09	№2, 101-105 бет	Тәжірибе	Дене шынықтыру	Саптық алаң
1-бөлім. Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері – мемлекеттік қауіпсіздіктің кепілі – 3 сағат									
4	1	Мемлекет қорғанысының конституциялық негіздері.	22.09	27.09	23.09	№1, 13-19 бет	Тәжірибе	Құқық негіздері	ҚР Заңдары
5	2	Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери рәміздері.	29.09	04.10	30.09	№2, 20-29 бет	Тәжірибе	Құқық негіздері	АӘТД оқулығы
6	3	Экстремизм және терроризмнің ұлттық қауіпсіздікке тигізетін салдары. Экстремизм түрлері.	03.10	11.10	05.10	№3, 30-33 бет	Тәжірибе	Құқық негіздері	ҚР Заңдары

2-бөлім. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің, басқа да әскерлері мен әскери құрылымдарының жалпыәскери жарғылары – 3 сағат

7	1	ҚР Қарулы Күштері, басқа әскерлер және әскери құрылымдарының жалпыәскери жарғылары.	1	10.10	18.10	12.10	№1, 35-41 бет	Теория	Құқық негіздері,	ҚР Әскери жарғылары
8	2	Әскери қызметкерлер және олардың өзара қарым-қатынастары.	1	17.10	08.11	19.10	№2, 42-46 бет	Теория	Құқық негіздері	ҚР Әскери жарғылары
9	3	Әскери тәртіп, оның мәні мен маңызы.	1	24.10	15.11	26.10	№3, 47-51 бет	Теория	Құқық негіздері	ҚР Әскери жарғылары

4-бөлім. Атыс дайындығы – 4 сағат

10	1	Калашников автоматы және қол пулеметі.	1	07.11	22.11	09.11	№1, 61-66 бет	Теория	Құқық негіздері	Оқу қаруы
11	2	Калашников автоматын (қол пулеметін) жартылай бөлшектеу және жинақтау.	1	14.11	29.11	16.11	№2, 67-78 бет	Теория Тәжірибе	Құқық негіздері	Оқу қаруы
12	3	Калашников автоматын (қол пулеметін) атуға дайындау.	1	21.11	06.12	23.11	№3, 79-85 бет	Теория Тәжірибе	Құқық негіздері	ҚР Әскери Жарғысы
13	4	Жарықшақты қол гранаталары.	1	28.11	13.12	30.11	№4, 86-91 бет	Теория Тәжірибе	Құқық негіздері	ҚР Әскери Жарғысы

3-бөлім. Тактикалық дайындық – 1 сағат

14	1	Мотоатқыш бөлімшесінің ұйымдастыру және ұрыстық мүмкіндіктері.	1	05.12	20.12	07.12	№1, 54-59 бет			
----	---	--	---	-------	-------	-------	---------------	--	--	--

6-бөлім. Әскери топография – 2 сағат

15	1	Жергілікті жерде картасыз бағдарлау.	1	12.12	27.12	14.12	№1, 107- 113 бет	Тәжірибе	География	Оқулық
16	2	Магнитті азимутты анықтау.	1	19.12	10.01	21.12	№2, 114- 119 бет	Теория	География, Физика	Бейне фильм

7-бөлім. Әскери роботты техникалардың негіздері – 6 сағат

17	1	Әскери роботты техникалардың негіздері.	1	26.12	17.01	28.12	№1, 121- 126 бет	Теория	Информатика	Презентация
18	2	Әскери роботты техникалардың негіздері.	1	09.01	24.01	11.01	№1, 121- 126 бет	Теория	Информатика	Презентация
19	3	Роботтарды басқару алгоритмі.	1	20.01	31.01	17.01	№2, 127- 133 бет	Теория	Информатика	Оқулық, АКТ
20	4	Роботтарды басқару алгоритмі.	1	27.01	07.02	24.01	№2, 127- 133 бет	Теория	Информатика	Оқулық, АКТ
21	5	Роботтарға арналған тапсырмалар.	1	03.02	14.02	31.01	№3, 134- 138 бет	Тәжірибе	Информатика	Презентация
22	6	Роботтарға арналған тапсырмалар.	1	10.02	21.02	07.02	№3, 134- 138 бет	Тәжірибе	Информатика	Презентация

8-бөлім. Өмір қауіпсіздігі және ақпараттық технологиялар негіздері – 12 сағат

23	1	Шаруашылық объектісінің азаматтық қорғанысы.	1	17.02	28.02	14.02	№1, 140- 145 бет	Теория	Физика	Оқу қаруы
----	---	--	---	-------	-------	-------	------------------------	--------	--------	-----------

24	2	Ядролық қару және оның сипаттамасы.	1	24.02	07.03	21.02	№2, 146- 145 бет	Тәжірибе	Дене тәрбиесі	Оқу қаруы
25	3	Химиялық қару.	1	03.03	14.03	28.02	№3, 155- 159 бет	Теория	Физика	Бейне фильм
26	4	Биологиялық (бактериологиялық) қару.	1	10.03	28.03	07.03	№4, 160- 163 бет	Тәжірибе	Физика, химия	Оқу қаруы
27	5	Тыныс алу мүшелерін қорғау құралдары.	1	17.03	04.04	14.03	№5, 164- 172 бет	Тәжірибе	Физика	Оқу қаруы
28	6	Теріні қорғаудың жеке құралдары.	1	31.03	11.04	28.03	№6, 173- 176 бет	Тәжірибе	Дене тәрбиесі	Оқу қаруы
29	7	Ұжымдық қорғану құралдары.	1	07.04	18.04	04.04	№7, 177- 182 бет	Теория	Химия	Бейне фильм
30	8	Эвакуациялау және халықты шоғырландыру.	1	14.04	25.04	11.04	№8, 183- 188 бет	Тәжірибе	Дене тәрбиесі	Слайд Презентация
31	9	Террорлық қауіп-қатер кезіндегі адамдардың қауіпсіздігі.	1	21.04	02.05	18.04	№9, 189- 193 бет	Теория	Биология	Бейне фильм
32	10	Табиғи апат аймақтарындағы адамдардың әрекеттері.	1	28.04	16.05	25.04	№10, 194- 202 бет	Теория	География	Слайд Презентация
33	11	Жарақат алу, қан ағу және күйік шалу кезінде көрсетілетін алғашқы медициналық көмек.	1	05.05	23.05	02.05	№11, 203- 210 бет	Теория	Биология	Слайд Презентация
34	12	Түрлі қайғылы оқиға орын алған жағдайда көрсетілетін алғашқы медициналық көмек.	1	11.05	30.05	16.05	№12, 211- 217 бет	Теория, Тәжірибе	Биология	Слайд
35	13	Жергілікті жерде қартасыз бағдарлау	1	19.05		23.05				
36	14	Магниттік азимутты анықтау	1	26.05		30.05				

Ұлдарымен 30 сағат көлеміндегі бескүндік далалық оқу жиынының тақырыптары

№	Бөлім, сабақ тақырыптарының атаулары және оларды сағаттарға бөлу	Сағат саны
1-бөлім. Тактикалық дайындық – 14 сағат.		
1	Әскери бөлімнің (бөлімшенің) қару-жарағы және әскери техникасы. Бөлімшенің ұрыстық және жорықтық орналасу тәртібі. Қорғандың дербес құралдарын қолдануға жаттығу. Ұрыстағы сарбаздың әрекеттері. Қорғаныстағы сарбаз. Шабуылдағы сарбаз. Бақылаушы сарбаз. Шолушы сарбаз.	2 1 2 1 3 3 1 1
2 бөлім. «Атыс дайындығы» – 6 сағат.		
2	Калашников автоматын жартылай бөлшектеу және жинақтау жаттығулары. Атуға ыңғайлануға жаттығу (АК-74, пневматикалық винтовка). Қол гранаталарын лақтыру. Автоматтан (пневматикалық винтовкадан) ату.	1 1 2 2
3-бөлім. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері, басқа әскерлер және әскери құрылымдарының жалпыәскери жарғылары – 4 сағат.		
3	Әскери бөлімнің (бөлімшенің) орналасуы, өмірі және күнделікті тұрмыс-тіршілігі. Рота бойынша тәуліктік кезекшінің міндеттері. Сақшының міндеттері. Бекеттегі сақшының міндеттері және орындайтын әрекеттері.	1 1 1 1
4-бөлім. Саптық дайындық – 4 сағат.		
4	Әскери сәлемдесу. Саптан шығу және қайта сапқа тұру. Саптық тәсілдер және қарумен орындалатын қимылдар. Бөлімшенің сабы.	1 1 1 1
5-бөлім. Әскери топография – 2 сағат.		
5	Азимут бойынша қозғалыс.	2
Барлығы		30

**«Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәні бойынша 10 (а, ә, б)
сыныптарына арналған
күнтізбелік-тақырыптық жоспар**

АӘЖТД пәнінің ұйымдастырушы – оқытушысы: Клычев Б. Н

2022–2023 оқу жылы